

Politicorvm Libri Decem

Contzen, Adam

Colonia, [1621]

Cap. XXX. De Regno Sinensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95437](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95437)

Cursor.

Mandato-
res.Stationa-
rij.
Curiosi.Verbedarii.
Frumenta-
rij.Agentes in
rebus.

Curfiores constituendi sunt, ut certa cognitio om-
nium habeatur partium, Hemorodromi fuere, qui
ingens spaciū vno die transmitterent. Mandatores
etiam posterius vocati sunt, qui mandata ad Præsi-
des ferebant.

Transfectionum & Bastagarum tota dispositio,
itemque navigationes olim multo aliter constituta
sunt, in maximo Imperio, nunc fere per collybum,
& mercatores facilius, celerius, minore sumptu tran-
suehantur.

Stationarij & Curiosi per Prouincias constitui
omnia ad Magistratum, tam iudicium, quam militiae
delicta referebant. Hoc etiam officium fuit eorum,
qui dicuntur agentes in rebus, olim iidem erant
Verbedarii, & Frumentarij, *παραπομπῶν* enim dicti sunt.
Sed & frumentariorum nomen pro exploratoribus
vsurpatum est: Athenienses *ἀνέξε* vocabant, quod
explorarent, quis domi frumentum moleret. Ege-
vntes itaque erant, hoc est, inuestigatores omnium re-
rum, quas ad Principē referebant. Milites etiam fue-
re, & Saiones nominati; quorum vsus maxime ne-
cessarius est, sed caute credendum, & in magnis præ-
sidum delictis occulte, ne timore pœnæ rebellent.
Verum Agentium in rebus varia officia fuere, per-
functi laboribus suis, inter Consulares numeraban-
tur. Eorum Princeps litigantes ad Præfectum cita-
bat. Tributa exigebat.

Stationariis alijs vetatur carcerem habere. Con-
stantinus Cod. 12. t. 58. Omnes Stationarij neque supra
exactionem audeant, neque carcerem habeant, neve quis per-
sonam, licet pro manifesto crimine apud se habeat in custodia
sciens, quod si quid tale fuerit commissum, capite puniendus
est. P. P. Id. Maij. Cartha. Constantino A. 4. C. Luinio 4. Coss.

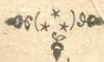
Numerarios & Tabularios valde legibus exer-
cendos, prudentia Principum censuit. (Constant. c.
12. t. 50.) Vorax & fraudulentum numerariorum propo-
situm, qui diuersis obsequijs Reſtoribus obsequuntur, ita inhi-
bendum est, ut antea sancimus, & nunc itidē sancimus con-
ditionibus subdi tormentorum, & eculeis atque lacerationibus
subiacere Dat. 14. Kalend. Iun. Optato & Paulino Coss.

Eosdem consuetudine actuariorum abstulit lex
& Hon. c. 12. t. 50. Ne diutius ad cunctorum perniciem actu-
arij numerariorum consortijs adiuuentur illustri auctoritas
rui cunctos ex numerariis actuariorum præcipiat abstinere,
atque ab eorum communione discedere, quod si hoc moniti cu-
stodire neglexerint, hisdem pœnis se quibus actuarios non du-
bitent subiacere. Datum 4. Kalend. Iun. Nicae Honorio A. 1111.
Et Euthychiano Coss.

Apparitores deinde admodum honesto loco fue-
re. Valent. & Valens immunes fecerunt, c. 12. t. 55.
Qui se in officiis Magistrorum equitum ac peditum militare
monstrauerint ab omni nominationis iniuria excusentur
Dat. 13. Kalend. Octob. Aquil. A. C. C. 15. Kalend. Nouemb.
Salerni Diuo Iouiano & Varroniano Coss.

Et ordinis militaris. Qui in officio Magistrorum
equitum ac peditum militiam sortiti sunt, ordinis sint mili-
tariis.

Denique eos sociant tribunis militariis. Nume-
rarios virorum illustrium Magistrorum militum tam præ-
sentialium, quam Orientalium, qui ordine & stipendijs mi-
litie fuerint decorati, exeuntes tribunis pratorianis partis
militaris sudoribus eorum beneficium deferentes sociari præ-
cipimus: ita videlicet, ut post completam militiam, ab omni-
bus indictionibus, tam militarium, quam civilium iudicium
semper habeantur immunes. Principatus vero munere
sanctos tribunis vigiliū militariis ag-
gregari volumus.

CAPVT XXXI.

De Regno Sinenſi.

Coronidis loco visum fuit adiungere, quæ ex cō-
mentariis P. Matthæi Ricci, & experientia scri-
bit P. Nicolaus Trigautius Sinenſium institutor, de
Repubblica eorum, legibusque, & Magistratibus;
multa n. sunt, quæ principibus vsui esse possint. Sunt
verol. i. c. 6. De expeditione Christiana ad Sinas.

De hoc argumento non plura attingam, quam
quæ ad huius Commentarij finem, omnino necessa-
ria esse iudicauero; Si enim id pro dignitate persequi
in animo esset, non nisi quam plurimis capitibus, aut
etiam libris res tota clauderetur. Imprimis igitur in
hoc regno ab omni temporum ferie, sola ea guber-
natio ad Rempublicam gerendam probata est, quæ
in vni⁹ Imperio Monarchicam sustinet maiestatem,
Aristocratiam porro vel Dimocratiam, vel alterius cu-
iuslibet Policratiam, vel ipsum nomen apud Sinas est
inauditum. Olim quidem sub vno Monarcha, non
pauciores erant inferiorum tituli, quam apud nos
Ducum, Marchionum, Comitum, atque cæterorum
huiusmodi. Verum ab annis proxime mille octin-
gentis hi peculiarium Dominorum tituli, potestas-
que est omnino sublata.

Ac licet ab omni memoria, ciuiles tumultus bel-
laque minimè defuerint, siue priusquam hæc ratio
mutaretur, siue ex quo mutata est, tamen etiam hoc
Imperium esset in varia Regna minora diuisum,
quod nunc in Iaponicis Insulis esse audiimus; nun-
quam tamen prius ab externis populis legitur vni-
uersum esse subactum, quam Anno nostræ Salutis
1206. cum è Tartaria Dux nescio quis, Regnorum
domitor, in hoc Regnum se se cum exercitu victore
immisisset.

Eum Ducem nonnulli è nostris, nec leuibus, meo
iudicio, coniecturis Tamerlanem, vel è Successoribus
eius aliquem fuisse arbitrantur. Eum enim Sinæ
Tiemor appellant, eumque scribant subacta pri-
mum Perfide ac Tartaria, ad Sinas sibi adiungendas
animum adiecisse. Quisquis is fuerit. Tartarum ap-
pellabo. Is immisso exercitu, breui sibi Sinas omnes
subegit, & acceptam tanti Regni Tyrannidem eius
posterij ad annum vsque 1368. propagarunt: quo
tempore cum iam Tartari Imperij vires deficere cœ-
pissent, neque iam vltra Sinæ externum Imperium,
& Barbarum ingenium ferrent, varijs in Prouincijs
sub diuersis Ducibus iugum excusserunt.

Qui cæteros Duces, rebus præclare vel virtute,
vel dolo gestis superauit, fuit vnus è familia Ciu,
quem Sinæ postea Ham Vu, insignem Ducem, aut
armorum potius Diluuium appellarunt. Is pellete-
ctis ad se auxiliariis aliorum quorundam strenuo-
rum Ducum copiis, breui è gregario milite tantum
viribus excreuit, ut non Tartaros solum, Regem,
ac Duces, Imperio exutos expulerit, sed non mino-
re fortuna reliquos etiam rebelles, toto regno supe-
rarit, & vnus Sinenſe Imperium occuparit, quod et-
iam eius posterij in hanc vsque diem felicissime pro-
pagarunt. Hinc suæ Monarchiæ magnæ claritatis
nomen, ut supra dixi, Tamin indiderunt.

Sinenſe porro Imperium à parente in filios, vel Imperium
ad propinquos Regios, more nostro derivatur. Sinenſe.
Duo solum tresque Reges antiquissimi, regnum mor-
ituri, non filiis quos ad regendum ineptos iudica-
bant, sed alijs, tamen nullam haberent inter se san-
guinis necessitudinem, commendarunt. Accidit patientes
quoque non semel, vt is qui impotentius imperita-
bat, & ab impatiēte iugi populo, fascibus exueretur,
& in

Administra-
tio Repub.
MonarchiaIm-
tes
reg-
ber-

& in eius locum eum, qui viribus ac virtute, populi-
que gratia emereret, subrogaret, ac pro legitimo
deinceps Rege veneretur. Hoc vero in laude apud
Sinenses ponendum, quod complures honestam potius
mortem eligere optant, quam in intrusi Principis
verba coniurare. Etenim apud Sinenses Philosophos
celebre dictum. Matrona casta duos nescit Maritos:
nec fidelis cliens duos Dominos.

*Leges Rei-
publicæ nul-
læ antiquæ.* In hoc Imperio nullæ sunt leges antiquæ, quales
apud nos duodecim tabularum, iurisq; Cæsarei, qui-
bus perpetuo Respublica gubernetur. Sed qui pri-
mus è familia quapiam Regnum caput, is novas po-
arbitratu leges condit, quas ex eadem familia posteri
obseruare coguntur, nec facile immutare permittit-
ur. Quapropter leges illæ, quæ hodie ab Sinis obser-
uantur, nõ sunt Humo viuo antiquiores, omnes illæ
aut è veteribus acceptas, confirmauit, eum sibi ma-
ximè scopum præfigens, qua ratione regno pacem,
sibi ac posteris Imperium quam diutissime propa-
garet.

Ex eo quod huius Regni fines ita longe lateque
 proferantur, & ex ignoratione transmarini Orbis, ar-
 bitrantur Sinę Regem suum orbi vniuerso imperare,
 ideoque specioso illum nomine Cęli filium Thien-
 cum dicunt, & hodie, vt olim semper, appellant, quia
 porro Cęlum ipsi pro supremo numine colunt, idem
 est Cęli ac Dei filium nominare. Vulgo tamen non
 hoc nomine sed Hoamsi appellatur, hoc est, supre-
 mum Imperatorem, aut Monarchā. Cateri vero Re-
 ges longe inferiore titulo ab Sinis Guam appellantur.

Huiusmodi uisille quæ dixi, non virtute solum bel-
 lica, fed ingenio quoq; & foletia, insignis fuisse per-
 hibetur. Id persuadent statuta legesque complures,
 quibus Rempublicam Sinenfem stabilivit. Ex ijs no-
 biliora quædã feligam, memor semper instituta bre-
 uitatis. Quod (vt ex annalium ferie constat) omne
 familia Regia, propinquorum regiorum, vel reperi
 procerum factionibus Imperio exciderunt, propterea
 quod regni habenas magnam partem modera-
 rentur. Statuit, ne quisquam à regio sanguine publi-
 cum deinceps munus attingeret, siue illud urbanum
 esset, siue militare. Illis porro Ducibus, quorum auxi-
 lio regnum à Tartarorum Tyrannide liberaret, co-
 rumque posteris militaret, hæreditario iure attribuit
 prefecturas. Ne vero regium genus ab omni publi-
 co munere reiectum esset seimpotentius, Regum
 filios, titulo Guam, id est, Regulorum appellatione
 insigniuit, annuosq; census amplissimos assignauit.
 Sed eos non in prædijs agrisque, ne clientes obtine-
 ret, sed in annuo stipendio, quod ex ærario regio ab
 Magistratibus penderetur, collocauit. Voluit etiã vt
 eos Magistratus pro Regulis, oēs venerarent, sed
 nemo illis subderetur. Regulorum deinceps filios ac
 Nepotes variis titulis ita honestauit, vt paulatim de-
 crefcerent, cum annuo censu, prout à Regio Trunco
 longius per æratum gradus descendissent. Cum vero
 ad certas ætates peruenissent, non amplius ijs ex æ-
 rario publico præberetur, quam quantum ad vitam
 commodè tuendam, siue villo vel opificio, vel negoti-
 atione esset satis. Prouidit etiam vt Regij sanguinis
 puellæ pro dignitate ac Regij Trunci propinquitate
 collocarentur, & speciosis plus minusve titulis opti-
 moque censu eundem in modum dotarentur.

*Immunita-
tes Ducum
regniq̃ue li-
beratores.*

Socius porro Ducibus, regniq̃ue liberatoribus, annuos census liberalissime & honorum titulos speciosissime impertiuit, militares item præfaturas, aliasq̃ue immunitates largitus est, sed Vrbanis Magistratus non fecus ferè ac reliqui subduntur. Ex ijs immunitatis vna est primogenitorum apud nostrates inaudita. In lamina ferrea ad instar patet exculpta videntur præclara illa facinora, quæ à familiè Capite sub Humoviuo Rege ad regni liberationem pa-

trata sunt. In horum gratiam, delicti cuiuslibet impunitatem, & iam morte plectendi, impetrabit etiam tertio, si eam laminam Regi obtulerit; quâ vîsa Rex quoties condonat, in ea cæleri iubet indicium quoddâ, ex quo intelligatur quoties ea lamina veniâ impetrarit. Id porro intelligendum est, excepta perduellione, eius enim convicti, omni mox dignitate ipsi totaque posteritas in perpetuum exuuntur. Eius generis honores & census, cum ea quâ dimidi temporis imminutione, Geni Regij ac foceri obtinent, & alij etiâ nonnulli, qui de Sinêsi Republica, regione, statu, insigni facinore benemeriti fuisse reperiuntur.

Ad regendam porro Rempubicam, totiusque regni gubernacula, soli Doctores ac Licentiat in examini-
bus renunciati adſcuntur, nec eam ad rem ipſi gratia vel Magiſtratum, vel ipſius etiam Regis indigent, omnia enim Reipublicæ munera ab explorata cuiusque ſcientia, virtute, prudentia, ſolertiaque dependent, ſue nunc primum gerere incipiant, ſue iam alios geſſerint Magiſtratus. Id porro Hum-
vii leges ita præcipiunt, & magnam partem obſervantur, excepto eo, quod humana malitia à Gen-
tilibus minime religioſis quotidie contra iura leges-
que peccatur.

Magistratus omnes, siue philosophici, siue militaris fuerint Senatus, Sinenſi lingua Quonfu (Præsides dixeris) appellantur. Sed honoris iſdem non officiſ cauſa Laue, vel Lauſie nuncupantur. Id Dominum ac parentem ſonat. Luſitani Magiſtratus illos, à mando fortaſſe, Mandarinos vocant, quo nomine iam etiam apud Europæos Sini Magiſtratus intelliguntur.

Etſi dixerim initio, Monarchiam eſſe huius Re-
 gni adminiſtrandi rationem, tamen è dictis facile
 conſtat, & è dicendis conſtat, Ariſtocratiæ non
 parum admiſceri. Quanquam enim omne, quod
 à Magiſtratibus ſtatuitur, neceſſè ſit, ab Rege libel-
 lis ei datis confirmari; nihil tamen vlla in re decer-
 nit prius, quam à Magiſtratibus ante ſolicite-
 ratum moueatur. Si porro priuatus quiſpiam Re-
 gi libellum obtulerit (quod ideo pauci faciunt,
 quia omnes ab certo Magiſtratu excuſi prius & ap-
 probari neceſſe eſt, quam ad Regem tranſmittantur) ſi
 Rex ſe velle præ ſe ferar prima conceſſione,
 ita fere ſubſcribit; Excutiat hunc libellum tribunal,
 cuius intereſt, meque moneat, quid faciendum
 videatur. Indubitatum illud omnino haberi de-
 bet, quod ego ſtudioſe explorauim, ipſi Regi omni-
 no non licere cuiſpiam pecuniarum munus largiri,
 aut Magiſtratum conferre, aut augere, niſi ab a-
 liquo Magiſtratuum fuerit rogatus. Id porro non
 ita intelligendum, quaſi Rex priuata auctoritate
 ijs, qui intra Palatii fines commorantur mune-
 ra largiri non poſſit; facit enim id frequenter ex
 antiqua conſuetudine, ac velut lege, qua cuique li-
 cet è ſumptu domeſtico amicos cohoneſtare, ſed id
 inter beneficia publica minime ponitur. Siquidem
 Regis hæc dona non è publico, ſed ex priuato cenſu
 ſiunt.

Veſtigalium redditus, atque tributorum, qui ſine *Veſtigalium*
dubio centum quinquaginta miliones, vt vul- *redditus.*
gus vocat, excedunt, in ſingulos annos, non in
palatij ararium inferuntur, nec eo Regi ex-
pendere ſuo arbitratu licet; ſed omnia ſiue argen-
tum, gentis moneta, ſiue oriza eiufdem comineatus,
in araria & horrea publica toto Regno congerun-
tur. Ex ijs Regis, conitugum, filiorumque, ſumptus,
nec non Regiorum Propinquorum, & Eunuchorum,
& vniuerſi famulatus Regij, ſuppeditantur, Re-
gio ſemper ſplendore & copia, nil tamen plus mi-
nuſve quam legib⁹ præſcribitur. Inde Magiſtratum
Militum

Militumque stipendia, & ceterorum toto Regno curialium ministrorum soluntur, quæ summa maior est, quam nostrates sibi persuadere possint, hinc etiam ædificia publica, Regis Palatium & Regiorum Propinquorum, Urbium muri, artium propugnacula, bellicus denique omnis apparatus instauratur; in hac Regni amplitudine vñquam deest, quod erigas aut instaures. Et quod incredibilius videtur, annis quibusdam contingere solet, vt ne hac quidem tam ingens vectigalium summa sumptum exæquet, sed noua etiam tributa imponi necesse sit.

Magistratum ordinem.

Voluminibus quinque, aut sex continentur.

Officia Magistratuum sex. Primum tribunal.

Secundum Quæstura tribunal.

Tertium Rituum tribunal.

Verum ad Magistratum ordines priuatim descendamus, quorum in vniuersum duo esse genera reperio. Alterum est eorum, qui non solum in Regia, Magistratus aulicos gerunt, sed ex ea velut ex specula Regnum moderantur vniuersum. Alterum est Prouincialium Magistratum, qui singulas vel Prouincias, vel vrbes gubernant. Vtriusque ordinis quinque aut sex volumina iustæ magnitudinis, toto regno venalia extant, & in vrbe Regia Pequinensibus, mensibus singulis reciduntur, quod ex eorum ratione Typographica perfacile est. In his voluminibus aliud legitur nihil, præter nomina, patriam, & gradum eorum, qui toto Regno id temporis Magistratus gerunt. Toties porro recudi omnino necesse est, nam in tanta eorum multitudine, quotidiana sunt vices, nam alios mori, alios priuari, alios demitti ad inferiora munera, aliorum denique parentes diem suum obire contingit; ex quo postremo casu fit, vt ad luctum triennem, domum necessario, abdicato quolibet exemplò Magistratu, reuertantur, de quo infra suo loco. Et ad eorum, qui defuncti, loca supplenda, nunquam non in Regia Pequinensi multitudinem, solum eos Magistratus attingam, quos ad insequentium librorum intelligentiam necessarios esse iudicabo. Militarem porro Senatū vniuersum silentio inuoluam, ne præscriptos institutæ breuitatis fines excedam.

Dicam primum de Curialibus officiis. Curialia ergo tribunalia primaria sex numerantur. primum Li Pu vocant, Puenim Sinis idem est ac tribunal Li Pu Magistratum tribunal. Id supra cetera tribunalia eminet, ex eo, quod eius interit, omnes omnino totius Regni Philosophici ordinis Magistratus, qui potiores habentur, nominare, quæ nominatio prima Scriptionum præstata, cuius iudicium est penes hoc tribunal, definitur. Et ab humilioribus omnes officiis initium summentes, ad vnum omnes, paulatim per præscriptos legibus honorum gradus ascendunt. Siquidem in inferioribus virtutis ac iustitiæ specimen dederint: contra si fecerint vel ad humiliores Magistratus abijciuntur, vel omnino priuantur. Certum enim est, eum qui literarum gradus obtinuit, ad ipsam vsque senectutem continuo ascensu ad summa quæque aspirare, neque vñquam nisi sua culpa reijci à regenda Republica. Porro si eum reijci omnino ex culpa contigerit, vna cum Magistratu, spem quoque ad Rempublicam regendam redeundi deponit.

Alterum tribunal Ho Pu vocant, quod apud nos Etarij aut Quæstura nuncupatur. Huius interest regia vectigalia exigere, stipendia persolvere, sumptus publicos facere, aliaque huiusmodi.

Tertium Lypu vocant, nos rituum tribunal possumus appellare, ab hoc sacrificia publica, fana, fauorūque sacerdotes, Regia coniugia, Ludi litterarum examina, vt rite & ex ordine fiant, publice festiui dies, gratulationes certis temporibus & cunctis communes, Regi exhibendæ, tituli bene meritis deferendi, Medici, Mathematicorum Collegia, Legationes excipiendæ, remittendæ, earum ritus, rane-

ra, literæque curantur. Indignum enim Rex arbitratu sua maiestate, per seipsum litteras cuiuspiam scribere, vel intra vel extra Regni fines.

Quartum tribunal Pimpu, id est, militare vocant. Huic omnes militares præfecturæ subsumunt; nam & auferuntur ignauis, & strenuis conferuntur, & pro facinorum magnitudine, dignitatis ab eo datur incrementum. Huius etiam interest, rei militaris examina curare, gradusque conferre.

Quartum militare tribunal.

Quintum Cumpu vocant, nos ædificiorum publicorum tribunal possumus appellare; Huius munus est huiusmodi moles delineare, Palatia scilicet, vel Regis, vel Regiorum Propinquorum, aut Magistratum; nauagia quoque confici curat, quæ in usus publicos, aut classes necessaria sunt; pontes item, Urbiumque muros facit ac reficit, omnem denique alium curat apparatus.

Quintum ædificiorum tribunal.

Sextum porro, quod à repetendis criminum penis Himpu vocant, de criminibus inquirat ac iudicat. Publicæ quoque toto Regno Custodiæ huic tribunali subduntur.

Sextum criminum tribunal.

Omnia totius regni negotia ab his tribunalibus pendent; quapropter in vnaquaque Prouincia, & Ciuitate sibi subiectos habent Magistratus atque Notarios, à quibus de singulis magna fide admonentur, atque ita non parum tanta negotiorum mole distinentur; sed multitudo, Collegiorumque illorum ordo leuius hoc onus facit. Nam in primis vnus est totius tribunalis Præses, quem Ciam ciu vocant; is assessores habet duos, à dextris alterum, alterum à sinistris; hi Cilam appellantur: horum trium dignitas in Vrbe Regia, regnoque vniuerso inter supremas numeratur. Secundum hos tribunal quodlibet in varia eius officia distribuitur; quibus singulis plures præfunt Collegæ. His accedunt Notarij, Curiales, apparitores, alijque famuli complures.

Tribunalis cuiuslibet vniuersi præfatus.

Præter hæc tribunalia, aliud est toto regno & aula maximum, Colaos vocant, ij fere sunt tres quatuorve, nonnunquam sex; qui nihil peculiariter sibi commissum habent, sed Reipublicæ inuigilant vniuersæ, & in omni negotio Regi sunt à secretis. Hi quotidie in Regium Palatium admittuntur; & cum Rex hodie definitis publicè regni negotijs (quæ olim ipse cum his Colaïs definiebat) non interit, in Palatio totos dies hærent; & libellis, ad Regem magno quotidie numero missis, pro arbitratu respondent. Cum hoc responso ad Regem redeunt, à quo pro nutu approbantur, antiquanturve, aut immutantur. quod vltimum responsum Rex sua manu libellis adscribit, vt deinde quod iusserit, executioni mandetur.

Præter hos, quos dixi Magistratum ordines, aliofque complures, quos attingere non licet, ideo quod à nostratibus vix discrepent, alij duo sunt ordines, nostris fere inauditi.

Prior Choli, posterior Zauli dicitur: in singulis ordinibus supra sexaginta numerantur, selecti omnes Philosophi, viri cordati ac prudentes, qui iam Regi ac regno fidem suam prius egregie probauerunt. Hi duo ordines Curialibus & Prouincialibus ab Rege magni ponderis negotijs extra ordinem adhibentur, cum magna semper ac Regia potestate, quæ venerationem illis auctoritatemque conciliat: sed præ reliquis peculiare illorum munus est, quale apud nos Syndicorum.

Magistratus extra ordinarij.

Quod in eo versatur, vt libellis, quoties voluerint, Regem admoneant, sicubi contra leges in vniuerso Regno peccatur: qua in re non solum Magistratibus minime parcunt, etiam si supremi fuerint, sed ne cum ipso quidem Rege, aut regia domo dissimulant; hoc mihi munus non multum à Lacedæmoniis Ephoris discrepare videretur, si plus aliquid possent hi monitores quam loqui, aut potius scribere, & si non

Collegia Regij.

ſi non à Regis admoniti nutu dependere cogerentur. Verum hoc ſuo munere ita exacte funguntur, vt externis gentibus ſtupori eſſe poſſint & exemplo. Nullis enim vllò vnquam tempore Magiſtratibus, imò nec ipſi Regi (tãta eſt eorum libertas & integritas) parcent. Et quanquam non raro ſtomachari Regem, & in eos atrociter etiam ſæuere contingat (plerumque enim vbi acrior eſt doloris ſenſus, libellorum ſuorum aculeum figunt, Magiſtratum maximum ac Regis nullo delectu vitia carpentes) nunquam tamen à monendo carpendoque deſiſtunt, quam diu malo communi remedium opportunum minime adhibetur.

Hoc ipſum etiam reliquis Magiſtratibus per leges licet, nec Magiſtratibus ſolum, ſed priuato etiam cuique illorum, tamen quos ſupra memorauimus, libelli pluris ſunt, quoniam ex officio peculiari illud præſtant. Libellorum ad Regem tranſmiſſorum exemplaria, Regiaque reſponſa à compluribus excuduntur. Hinc fit vt quam celerrime per omnes regni angulos aulica negotia perueniant. Nec deſunt qui hos deinde libellos in libros compingant: & ſi quid poſteritati memoria dignum detur, in regni annales ſcribunt.

Paucis ab hinc Annis cum veller Rex, qui nunc imperat, natu ſecundum, ſibi & Reginae chariſſimum filium, excluſo primogenito, contra leges in Principem inaurari, tantus libellorum numerus conſcriptus fuit, quibus factum Regis reprehendebatur, vt ſuore incitatus Rex, ſupra centum vel officijs priuaret, vel humilioribus addiceret. Nec tamen hoc metu terriſi ſibi temperarunt, ſed die quadam omnes, qui tum aderant, Magiſtratus in vnum conſpirantes, ſeſe in Regium palatium contulere, & munerum ſuorum inſignia depolentes miſerunt, qui Regem moneret, ſi in hoc negotio contra leges inſtare pergeret, ſe omni impoſitum Magiſtratu ſe abdicare, priuatoſque donum repetere; ipſe regnum ſuum quibus veller commendaret. quo audito Rex ab eare vel inuitus abſtinuit.

Nuper etiam cum Colaorum maximus, minus legitime ſuo munere fungeretur, intra biſeſtre centum fere libellis ab his Regis monitoribus eſt accuſatus, tamenſi non neſcirent eum Regi gratiſſimum in paucis: nec diu poſt extinctus eſt, & quidem (viſa eſt) præ doloris magnitudine.

Præter hos in aula Magiſtratus, ſunt etiam ibidem non pauca Collegia in varios fines inſtituta, ſed omnium nobiliſſimum eſt, quod Han Lin Yun appellatur; in illud non niſi ſelecti Doctores indiſcretis ſupra examiniſus adſciſcuntur.

Qui in regio illo Collegio verſantur, nihil omnino publici muneris attingunt, & eos qui Rem publicam regunt, ſuperant dignitate. Vnde magno ſtudio ad illud Collegium aſpiratur. Horum munus eſt ſcriptiones regias componere, regni annales concinnare, leges ac ſtatuta ſcribere. Ex his Regum ac principum Magiſtri eliguntur.

Toti ſtudijs incumbunt, & in ipſo Collegio ſuos habent honorum gradus, quos ſcriptione conſequuntur. Inde ad grauiffimas dignitates, non tamen extra curiam, aſſumuntur. Nemo ad Colai grauiffimum munus eligitur, niſi ex hoc Collegio. Magnum etiam quaſtum faciunt ſcriptionibus, in amicorum gratiam condendis, huiusmodi ſunt epithaphia, inſcriptiones, ac ſimilia, quæ omnes ab his certatim impetrare geſtiunt; quæque hoc ſolo nomine, quia ab illis proficiſcuntur, elegantiffima habentur.

Examiſus demum Licentiatorum, & Doctorem, (à quibus pro Magiſtris habentur, &

muneribus donantur) præſides ſunt & arbitri.

Hi omnes Pequinenſis aula: Magiſtratus, exceptis Colais, Nanquini quoque reperiuntur, ſed inferiores omnino ex Regis abſentia. Huius rei cauſam hanc fuiſſe ſcribunt. Humvui Regni ſedem Nanquini fixerat: Eo mortuo, è nepotibus eius vnus Yunlo dictus, qui in Borealiſus prouincijs cum exercitu Regni fines à Tartariſus recens pulſis cum Reguli dignitate tuebatur; is inquam, cum aduerteret, Humvui primogenitum regni hæredem, parum induſtrium ac ſtrenuum, ſtatuit illi Regnum eripere, ſibi comparare; Cum itaque Boreales prouincias ſibi facile adiunxiſſet, Nanquinum venit cum exercitu, & quæ vi, quæ dolo, largitionibusque reliquis ſibi prouincias aggregauit, & patrum Nanquino expulſit: quo facto vniuerſum ſibi Regnum, nullo renitente ſubiecit. Et quoniam in Aquilonariſus prouincijs plus habebat virium ac fidei, & Tartaros inde ad recuperandam Regni tyrannidem credibile erat erepturos, iis in partibus conſidere ſtatuit; & quidem eâ in Vrbe, in qua Reges Tartari, cum Sinis imperitabant, morabantur. Eam Vrbe ipſe Pequim, id eſt, Borealem curiam, ad ſimilitudinem auſtralis, quæ dicitur Nanquim nominauit. Eam mutationem vt moderatiſus ferrent Nanquinenſes, eoſdem iis Magiſtratus ac immunitates, quibus prius fruebantur, reliquit.

Venio nunc ad publicam in prouincijs adminiſtrationem. Vrbes quæ Curialibus prouincijs, Pequinenſi ac Nanquinenſi ſunt attributæ, eodem quo cæteræ prouinciarum reliquarum, Vrbes, ordine gubernantur; ſed tamen appellationes ad ſuam cuiusque curiam diriguntur. Cæterum tredecim prouinciarum regimen pender à Magiſtratu, quodam, quem Pucinſu, & ab altero, quem Naganzaſu vocant; prior de cauſis ciuilibus, poſterior de criminibus iudicat: horum ſedes eſt in prouincia Metropoli cum maximo apparatu. In vtroque porro tribunali, varijs ſunt Collegæ, & ipſi quoque Principes Magiſtratus, qui Tauli appellantur; hos ſæpe contingit extra Metropolim morari, ideo quod aliquot vrbibus præſint, eoſque deceat non procul à commiſſo ſibi munere abeſſe.

Prouinciæ omnes, vt ſupra dixi, in varias Regiones diſtributæ ſunt, quas ipſi Fu appellant, Regionis cuiusque proprius eſt gubernator, quem Ciſu vocant.

Regiones porro iterum in Ceu & Hien ſubdiuiſæ, ac ſi dicas, oppida nobiliora & vulgaria; nec ea minora noſtratibus vrbibus non maximis. Singula ſuum quoque habent præfectum illum Ciceu. hunc Cihien vocant; Ci enim apud Sinas gubernare inuit. Hi omnium vrbium ac regionum præfecti, ſuos habent Collegas, ac velut Aſſeſſores, numero quatuor, qui eos, velut auditores, ac iudices, in cognofcendis ditionis ſuæ cauſis adiuvant.

Verum hic breuiter notandum arbitror, conſutatur futandumque errorem, qui in aliquos ſcriptores irrepiſit. Nam ex eo quod Gubernator, cuiusque curia nomen accipiant ab vrbis, in qua reſident, nomine; verbi gratia in vrbe Nanciam, ipſa Regio tota, eiufque gubernator, & curia eodem nomine appellantur Nanciam Fu; arbitrati ſunt hinc aliqui, has apud Sinas ſolas vrbes eſſe, quæ Fu appellantur, reliquas Ceu & Hien oppida vel pagos haberi. Quod omnino falſiſſimum eſſe non eſt locorum duntaxat amplitudine & frequentia colligitur, ſed ex ipſo etiam publicæ adminiſtrationis modo. Nam illa ipſa vrbs, in qua totius regionis præfectus commoratur,

Nanquini
olim ſedes
regia nunc
Pequinum

Adminiſtra
tio Prouin
ciarum &
vrbium.

Prouincia
in varias
regiones di
ſtributa.

Cõſutatur
error circa
Regionum
ac vrbium
appellatio
nem.

nomen etiam Hien obtinet, & proprium habet gubernatorem, quem Cihien vocant; suos item, inlitar reliquarum, Collegas & assessores. Ipse vero Regionis praefectus in hac sua sede nihilo plus habet auctoritatis, quam in reliquis ditioni suae attributis. Id autem ius est primae ad eum appellationis, cum causa ob Ciceu & Cihien iudicata, ad eum velut superiorem in prima appellatione remittuntur. Secunda enim appellatio eaque in grauioribus causis duntaxat, ad Metropolis summos Magistratus Pucinsu & Naganzafu, eorumque Collegas, pro ratione causa remittuntur. Immo ipsae quoque Metropoles suum habent Cifu & Cihien, non minas quam eis subordinatae Regionis. Inter omnes vero Magistratus incredibilis est bene ordinatae Reipublicae Symmetria.

Alii duo
Magistra-
tus, alius
Magistra-
tus superi-
ores.

Quoniam vero omnis Reipublicae administratio in Prouinciis, in Regiam Pequinensem est referenda, ideo in qualibet prouincia, praeter hos Magistratus, alij sunt duo dictis superiores, ex vrbe Regia transmissi: Eorum alter in prouincia sedem figit, & Tutam appellatur. Alter quot Annis ab Vrbe Regia mittitur, & Cia Yuen nominatur. Prioris auctoritas, quia magna est in Magistratus omnes ac subditos, & quia rei bellicae praest, & primaria Reipublicae munera attingit, cum Proregibus nostris posse videtur comparari. Posterioris dignitas est velut Comissarii ac Visitationis. Is tamen, quia ex Regis mandato totius prouinciae causas reuider, Vrbes Arceque visitat, de Magistratibus omnibus inquirat, & aliquos etiam e non maximis plectit, & in ordinem redigit, de reliquis Regem monet, quo quisque modo suo munere pertungatur: & quia vnus ex omnibus Magistratibus in prouinciis capitales poenas exequitur, ideo cum omnes merito venerantur ac metuunt.

Praeter hos Magistratus, alij quoque sunt complures, qui varia in vrbebus, ac etiam pagis & oppidis munia exercent. Et praeter hos complures militum Praefecti ac Duces, in toto Regno, sed maxime in locis maritimis & conterminis, vbique excubant, pro muris, Portis, pontibus, arcibus, ac si omnia bello arderent, cum pax vbique sit altissima; nam & suos delectus habent militumque lustra & palatras prope quotidianas.

Nouem or-
dines Magi-
stratum
totius regni.
Stipendium
Magistra-
tus.

Omnes omnino totius Regni Magistratus ad nouem ordines reducuntur, siue philosophicum spectes, siue militarem Senatum. Pro horum ordinum ratione stipendium ex arario publico, cuique vel pecuniarum vel oriza singulis mensibus penditur. quod reuera exiguum est, in tanta Magistratum maiestate; neque enim vilius stipendium, vt e supremo fuerit ordine, ad mille aureos in annos singulos excrevit. Et in hoc stipendio omnes qui eodem ordine censentur, sunt plane plures, siue ij sint Philosophici, siue militares; nam in re bellica supremus ordo par accipit stipendium cum supremo literatorum ordine. Id autem intelligas velim de statuto cuique ordini per leges prouentu, nam quod extra ordinem lucris acquiritur, longe maius est, quam quod stipendio persoluitur. Nihil autem de aliis ago, quae cuique sua industria, cupiditas, fortuna, largitioque ratione dignitatis parit, nam his ad magnas opes ferre perueniunt.

Ornamen-
tum Pilei
omnium
Magistra-
tum.

Omnes quoque Magistratus, siue Philosophici, siue Militares, infimi, iuxta ac summi, eodem pileo insigniuntur; is est e velo nigro, & vtrumque duas velut alas habet, ferè supra aures, ouata figura; ex ita pileo adherent, vt tamen facile excidant: hoc aiunt modo se ad modestè recteque

incedendum cogi, & à capite leuiter inflectendo prohiberi, quod si fecerint, Magistratum violant maiestatem. Idem est etiam vestitus omnibus; eadem ocreae, quarum est peculiaris figura & materia, e pelle nigra eleganti. Insigne quoque Magistratum omnium est cingulum quoddam ipsius corporis ambitu, & quatuor plus minus digitos latum; id insigni opere, quod circularibus figuris, quod quadratis, exornatur. In pectore quoque & à tergo duos quadratos pannos opere phrygio eleganter intextos assumunt: Sed in his quadrangulis, aut cingulis magna est varietas, & pro varietate maiestas.

Vestitus.

Insigne Ma-
gistratum
cingulum.

Ex his enim mox intelligitur à peritis, e quo sint Senatu, Philosophicone, an militari, & in eo quam quisque obtineat dignitatem. Nam in pannis illis peristromatum opere, quadrupedum, aut volucrum, ac florum etiam figurae effictae visuntur. Zonae vero illae Senatoriae e materiae dignitate, indicant maiestatem. aliae enim e tornatili stipite, e cornu aliae, ex vnicornu quadam, vel e Calamba ligno inprimis odorifero, nonnullae ex argento aurove, sed omnium nobilissimae e marmore quodam pellucido, cui lapsus nomen imposuimus, sed omnino lapsus non est, ac forte Sapphiro marmoris similis, ipsi Yu ce vocant: ab Saracenis autem ab occasu, e Regno Cascar, negotiatoribus importatur, & ab Sinis habetur inprimis in pretio. Sed de eo erit infra aliquis dicendi locus. Internoscuntur etiam apud Sinas Magistratus ex Umbellis ad arcendum Solem expansis, quibus tecti solent in publicum prodire: alias enim e coruleo color habent, alias e flauo; alijs binæ gestantur ad pompam, alijs ternae, alijs non nisi vna vti licet. Distinguuntur etiam ex apparatu, quo in publicum prodeunt: Nam infimi quique equitant, maxime gestatoria sella, in baiulorum humeris vehuntur, sed & in baiulorum numero est maiestas; alijs enim non nisi quaternis vti licet, alij etiam octo adhibere possunt.

Zona Senatoria.

Umbella
varia Ma-
gistratum.

Magistra-
tus distin-
ctio ex ap-
paratu pu-
blico.

Sunt etiam alia per multa dignitatis ornamenta, Magistratumque insignia, vexilla, catenae, thuribula, latellitium frequens, cuius clamoribus arceatur in vicis turba, & tanta eorum veneratio, vt in vicis etiam frequentissimis nemo compareat, sed secedant ad hos ciuitatus omnes, idque pro Magistratum dignitate maius minuscule facitatur.

Prius hoc de Reipublicae Sinensis administratione caput quam claudam, opera pretium facturus videor, si nonnulla singulatim commemorauero, in quibus ab Europaeis Sinæ discrepant. Atque inprimis illud admirabile videri potest: tametsi hoc Regnum e limitum amplitudine, & gentis frequentia, & comitatu copia, omniq; materia reducte, qua nauigia ceteraq; omnia bellica armamenta constantur, quibus auxiliis facile vicina saltem regna ibi aggregent; neq; Rex tamen, neq; subditi de eo labant, nec ijs in mentem venit: sed suis contenti, aliena nec ambiunt quidem. qua in re mihi videntur longissime ab Europaeis gentibus dissidere, quas saepe videmus proprijs regnis exturbatas, dum ad aliena adspiciant, quae inexplata dominandi libidine omnia deuorant, nec à maioribus accepta norunt conseruare, quod Sinæ multis annorum millibus potuerit.

Memorabilia quadam, quibus Sinæ ab Europaeis discrepant.

Hinc ego quidē arbitror cōmento simillimum, quod Scriptores nostri nō pauci de Sinis cōmemorant; eos sub Imperij sui exordia, non vicina solum sibi Regna subiecisse, sed etiam in Indiam vsque peruenisse. Cum enim Sinarum annales à quater mille annis ad haec tempora studiosissime euoluerim, ne vestigium quidem tantae rei reperio; nec vnquam eos audire hanc imperij latitudinem ostendentes: quin potius

Error quorundam Scriptorum.

rius cum hoc ipſum à nonnullis litteratis ſæpe quæſierim, in eo conſpirant omnes, id nec vnquam fuiſſe, nec eſſe potuiſſe.

Error excuſatur.
Hic error ſcriptorum (vt eorum authoritatem treamur) inde potuit irrepere, quod nonnulla Sinenſis gentis in exteris locis veſtigia reperiuntur, ad quæ eos ſua voluntate, non Regis authoritate nauigaſſe, credibile eſt, vt hodie in Philippinis Inſulis eſt cernere.

Philophorum poteſtates auſtoritas.
Alterum quoque notatu digniſſimum, vniuerſum Regnum, vt ſupra dixi, à ſuis Philoſophis adminiſtrari, & in ijs merum miſtumque Imperium reperi. Hos, milites ac Duces omnes magna animi demiffione acritu ſingulari venerantur, eiſque ſubijciuntur: & non raro contingit illos ab his non ſecus vapulare, quam apud nos pueri à Ludimagiſtro. Ab his etiam Philoſophis, omnia quæ ad rem bellicam, cui interſunt & præſunt, gubernantur, eorumque conſilia ac ſententiæ plus auctoritatis apud Regem habent, quam caterorum rei militaris Præſectorum, quos non niſi paucos, & raro in bellicas conſultationes admittere mos eſt. Hinc fit vt ex ijs qui altos ſpiritus alunt, nemo ad res bellicas animum adiungat, & ad inſimas potius philoſophici Senatus dignitates aſpiret, quàm ad maximos in re bellica Magiſtratus: vident enim Philoſophos quæſtu, & hominum opinione, & veneratione longo præire intervallo. Sed quod in hac re admirabilius exteris videbitur, eſt, Philoſophos illos nobilitate animi, in Regem ac Rempublicam fide, periculorum ac mortis in patriæ cauſa contemptu, palmam ſine dubio de illis ferre, qui rem bellicam ex proprio inſtituto præſtantur. Id inde fortasſe habet originem, quod ſtudijs litterarum hominis animus nobilitetur, aut ideo quod iam inde ab ipſis huius regni primordijs litteræ manuſcriptiores pluriſ ſemper fuerint, quam profeſſio militaris, apud gentem minime cupidam impetij proferendi.

Philophorum animum in patriam & Regem.
Non minus adminiſtranda eſt Magiſtratum inter ſe ſuperiorum ac inferiorum ſymmetria; ſiue provincialium cum cunialibus, & horum cum ipſo Rege; quam ipſi non ſolum ad amuſſim paren di ſtudio, ſed externo quoque cultu proſtitentur. Viſitationes enim certis temporibus in morem inductas, ac donatorum officia nunquam intermit tunt. Inferiores quoque ſuperioribus ſiue pro tribu nali, ſiue alibi, vix niſi flexo poplite colloquuntur, verbiſque eos compellant honorificis. Idem præ ſtant ſubditi vrbium præſectis ac præſidibus; tamen ſi conſtet, eos ante adeptum literarij muneris gra dum in ſoſque Magiſtratus, ex inſima plebe eſſe pro genitos.

Maſtratum Superiorum ſymmetria.
Nemo etiam intra triennium dignitatem vllam gerit, niſi denuo à Rege confirmetur, ſed fere ad maiorem euehitur, verum non in eodem lo co; quod ideo fit, ne quis amicitias facile contra hat, & à iuſtitia rigore auertatur, aut provincie alicuius animos admodum ſibi conciliet, potiſ ſimum ſi ſummas geſſerit dignitates; cuius fauore fre tus, res nouas moliatur, quod ſuperioribus ſæcu lis contigiſſe commemorant. Primaria quoque Pro uinciarum, Regionum ac Vrbium capita, quæ ſupra nominaui, Puciniſu, Naganzaſu, Ciſu, Ciceu, Cihien, & ſimiles Magiſtratus oportet tertio quoque anno ſimul omnes in Regia Pequinenſi aſſiſtere, Regique ſolempnis clientelæ officia deferre. Eoque ipſo tem pore de Magiſtratus toto regno per Prouincias ſparſis inquiruntur; ſiue ij ſint, qui ad eſſe coguntur, ſi ue ceteri; idque ſummo rigore. Ex hoc examine de inde ſtatuitur, qui in Republica conſeruandi, qui amouendi, qui euehendi, qui deturbandi, qui etiam plectendi, nullo habito ad perſonas reſpectu. A me

Dignitatum mutatio.
quoque obſeruatum eſt, ne Regem quidem ipſum audere quicquam ex ijs mutare, quæ in hac publica diſquiſitione à nominatis iudicibus ſunt conſtitu ta. Qui porro plectuntur, nec inſimi ſunt, nec pauci. Anno quidem noſtræ ſalutis 1607. in quem incide bat huiusmodi diſquiſitio, quater mille Magiſtratus legimus condemnatos. Eorum enim ſeries in vnum volumen reſertur, quod excuſum toto regno publi catur.

Damnati porro ad quinque claſſes rediguntur. Prima cupidos continet, qui largitionibus iura ven didere, qui è publico cenſu vel hominum priuato rum fortunis quicquam ſibi vſurparunt: hi ab offi cijs excluduntur, & omnibus Magiſtratum inſigni bus & immunitatibus in perpetuum exuuntur. In ſe cundam claſſem conijciuntur ij, qui atrocius ab rejs ſupplicia excegerunt: hi quoque ſuis dignitatibus, eo rumque inſignibus aut priuilegijs exuti, domum pri uati remittuntur. Tertia claſſis numerat Seniores, & Valetudinarios, Remiſſiores etiam in pœnis exigen dis, aut munere ſuo peragendo: his vltus inſignium & immunitatum, licet priuatis, per totam vitam per mittitur. In quarta claſſe cenſentur præcipientes, & pa rum conſiderati in ſententijs ferendis, quibusque in publicorum munerum adminiſtratione ratio con ſiliumque defuerunt: hi ad humiliora munia deſti nantur, aut in ea loca remittuntur, vbi facilioreſſe Reipublicæ adminiſtratio iudicatur. Vltima claſſe comprehenduntur, qui ſe, aut ſuos, vniuerſamque familiam minus caute regunt; & indignam Magi ſtratu viuendi rationem ducunt; hi & officijs, & im munitatibus in perpetuum priuantur.

Eadem de Curialibus quoque Magiſtratibus, ſed quinto ſolum quoque anno, inſtituitur inquiſitio. Quæ ratio quoque cum rei bellicæ Præſectis eodem tempore ac ordine, nec diſſimili aſtutitate obſerua tur.

Nemo in vniuerſo regno, ea in prouincia, in qua natus eſt, Magiſtratu gerit, niſi fuerit præſectura Mi litaris. Id vero fit, ne priores, qui ius adminiſtrât, lan guini & amicitie ſuccumbant; poſteriores vero vt amore patriæ incitati, fortius eam intueantur. Do mino Magiſtratum gerente, filiorum aut domeſtico rum famulorum nemo domo egrediatur, ne largi tiones procuret; ſed obſequium quodlibet exter num, à famulis Magiſtratu publice attributis, præ ſtatur: ipſe vero domo egreſſus, ſigillo fores munit, ſiue priuatas, ſiue publicas, in quibus iudicia exer centur; ne cui è domeſticis, ſe inſcio exitus pateat.

Aduenam etiam nullum intra regni fines viuere ſiunt, qui reditum in patriam meditetur, aut qui cum externis regnis quicquam commercij habere intelligatur. Quin etiam nulli omnino aduenæ in regni interiora permittuntur aditum. Cuius rei tamen ſi nullam legem viderim, qua id interdicitur, à multis tamen ſæculis conſuetudinem hanc, metu quodam ſeu horrore erga exteras gentes, irrepiſſe animadu erto. Id autem non de aduenis illis ſolum intelligi velim, quos longa terræ mariſve ſpatia Sinis igno tos reddiderint, aut de ijs, quibuſcum inimicitias exercent, ſed de amicis etiam ſuoque regno veſtiga libus: quales ſunt Coriæ contermini, & ferè Sina rum legibus vtentes. Talem ego nullum hætenus in regno vidi, præter mancipia quædam, quæ belli Dux neſcio quis, inde ſecum adduxerat, poſtquam Annos eo in regno plures reſediſſet. Porro ſi quis externus clam in Sinarum regnum penetrarit, eum neque ſer uitate, neque morte plectunt; ſed reditum ei in pa triam interdicitur, ne forte apud ſuos res nouas in Sinenſis Regni perniciem moliatur. Hinc ſeneriſ ſimis pœnis animaduertunt in eos, qui cum externis abſque Regis voluntate quicquam commercij ha bent.

E Magiſtra tu condem nati.

Magiſtra tus damna ti ad quin g, claſſes redi guntur.

Natus in prouincia ad Magi ſtratum aditum nul lum habet. Domeſticis è domo ex ire non licet

Aduenis nullus in regnum in greſſus con ceditur.

Aduenis re ditum in patriam interdicitur.

bent. Etsi necessitas postulat aliquem extra regni fines cum mandatis mitti, nemo fere est, qui adduci possit. Proficientem vniuersa familia, quasi ad mortem raptum, deplorat: redeuntem vero Magistratus aliquo dignitatis munere in primum afficit.

*Arma nec
fortis gestat,
nec domi
habent.*

Arma nemo gestat in urbibus, ne ipsi quidem milites, aut rei militaris Duces ac praefecti, nec etiam literati; nisi cum delectus aut palastras suas, aut in praelia prodeunt: aliqui tamen nobiliores Magistratus cum armis comitantur. Sed neque domi suae quisquam arma habet, nisi forte ferrugineam aliquam sicam, qua nonnunquam in itineribus vtuntur contra latrocinia. Vtique adeo armatos horrent & fugiunt. Inde nulla apud eos factiones aut rixae, nisi quae vnguim impressione aut capillitij laceratione dirimuntur: nulla iniurias plagis aut morte reprehendi libido est; sed, qui alterum fugit, & ab iniuria inferenda abstinet; is a prudentiae fortitudinisque laude commendatur.

*Lex post
obitum
Regis.*

Extincto Rege (ne factiones oriantur) nulli, excepto regni haerede, alij filio aut propinquo Regis licet in urbe regia commorari: quin imo capitale est, per varias urbes diuitis, pedem efferre. Ortæ inter illos lites ab vno e nobilissimis inter ipsos dirimuntur; a quo etiam gubernantur. Sed si quid eis negotij cum alio qui Regis propinquus non sit, ortum fuerit, Magistratum publicorum tribunalibus & pœnis, vt quibus e plebe, subijciuntur.

CAPVT XXXII.

Catalogus Magistratum, & Officiorum imperij Romani, aliarumque Rerumpu- blicarum quarundam.

ACCENS.

Accubitor cubiculi.
Accubitor fundæ.
Accubitorum duo Constantinopolitani.
Actuarij militares.
Actuarij.
Actuarius.
Actus quadratus.
Adiutor Magistri Officiorum.
Adiutores omnes domestici.
Admissionales.
Admissionum Magistri.
Adnumiales magnus.
Adscensio.
Adscriptitij.
Adscriptiui.
Adscriptiui milites.
Adscriptitij & Allecti Honorarijs oppositi.
Assessores & Consiliarij.
Aduocatus fisci.
Ædiles.
Alithri.
Allogator.
Allitarchæ.
Angelaphorus.
Annonæ praefectus.
Annonæ diuisor.
Antisagittator Dux Sagittariorum.
Apparitores varij.
Apparitor.
Apparitores & Prætoriani milites.
Apparitores in exigendis vectigalibus.
Aphoplita.
Apocristarij.
Arcarij.

Archiatrorum Comes.
Archidiaconus.
Architecti statuis euertendis deputati.
Archon magnus.
Archontes.
Arithmetici.
Armigeri.
Auertarius.
Auestarius.
Augusta regina.
Augustus.
Aulici.
Aulici Scholares, Cæsaresque.
Auscultatores.

BAIVLVS, MAGNVS PÆDAGOGVS ESS

creditur.

Baphiorum procuratores.
Baracurius, Rex Iberorum.
Bastargarum praepositi.
Beneficarij.
Bicolyta.
Bigla Drungarius magnus.
Blachernarum praefectus.
Breviatores.

CABALLARIVS

Cæsar.

Cæsariani Aulici.
Caligula primus dictus Dominus.
Camillus primus praetor.
Campidoctor.
Cancellarius.
Candidati principis.
Canonicarij.
Capitularij.
Castrenses.
Cellarij.
Censitores.
Censitor.
Censuales.
Census magister.
Centumviri.
Centuriones.
Chartularius magnus.
Chartularij sacri cubiculi.
Chartularij spectabiles.
Clarissimi praefides.
Clarissimi.
Coactores tributorum.
Cognitor sacer.
Cohortales.
Collectarij.
Comes Africæ.
Comes Britannia.
Comes Italia.
Comes Illyrici.
Comes Hispaniarum.
Comes Argentoratenensis.
Comes domesticorum.
Comes domesticorum equitum, & peditum.
Comes rerum priuatarum.
Comes sacri patrimonij.
Comes sacrarum largitionum.
Comes metallorum per Illyricum.
Comes domorum Principis sub cubiculario.
Comes domesticorum & excubitorum.
Comes & Magister equitum praesentialis.
Comes sacri stabuli.
Comites consistoriani.
Comites duo in Oriente.
Comites Scholarum.

Comites